

Salmisten skriver: *Herre, jeg priser dig, for du har trukket mig op fra dybet; du lod ikke mine fjender glæde sig over mig. Herre min Gud, jeg råbte til dig om hjælp, og du helbredte mig. Herre, du løftede mig op fra dødsriget, du lod mig leve, jeg gik ikke i graven.*

Lovsyng Herren, I hans fromme, tak hans hellige navn! For hans vrede varer et øjeblik, hans nåde hele livet; om aftenen slår gråden sig ned, om morgenen er der jubel.

Jeg sagde i min tryghed: Jeg skal aldrig vakle. Herre, i din nåde gjorde du mit bjerg til en fæstning; men du skjulte dit ansigt, og jeg blev grebet af rædsel. Til dig, Herre, råbte jeg, jeg bad Herren om nåde: Hvad vinder du ved mit blod, når jeg går i graven? Kan støvet takke dig og fortælle om din trofasthed? Hør mig, Herre, og vær mig nådig, Herre, kom mig til hjælp!

Du forvandlede min klage til dans, du tog min sørgedragt af mig og klædte mig i glæde. Derfor vil jeg lovsynge dig uden ophør; Herre min Gud, for evigt vil jeg takke dig.

---0---

Det er lidt sært, at vi fejrer femoghalvfjerdsåret for Danmarks befrielse i en tid, hvor vi på mange måder – ikke bare som individ, som fællesskab eller som danskere, men som mennesker – i holdes i et greb. Godt nok er det et greb til vores eget bedste, nemlig for at den coronavirus, som vi snart ønsker en befrielse fra, ikke skal ødelægge for meget af alt det, vi har bygget op politisk, socialt og kulturelt.

Hvad kan vi egentlig gøre? På en gang alt og intet. Vi kan færdes ansvarligt, bruge vores fornuft og hjælpe med til at holde dem oppe, som har det svært i denne tid. Og pludselig, midt i alt dette, ser man sig selv og andre dybt optaget af at fundere over det, vi har. For nogle en gylden mulighed – for andre

en angstprovokerende tanke. Skal vi vakle eller danse, som salmisten udtrykte det? Selv om det er med vidt forskellig baggrund og udtryk, holder begge bevægelser os på benene.

For et kvart århundrede siden var jeg denne aften ude ved Vesterhavet sammen med mine højskolekammerater og se den lange laserlinje, som løb langs vestkysten for at markere halvtredsåret for befrielsen. Én lang laserlinje over flere hundrede kilometer – et helt enkelt, kunstnerisk udtryk i en mangfoldig verden. Da vi stod der, kom jeg til at tænke på en af de sange, som vi ofte sang til vores morgensamlinger. Tekst fortæller om alt det, vi kun har én eller ét af. Den hedder *Vi har kun én sol*, og et par af versene lyder som følger: *Vi har kun én død. / Hvert slægtled er stedt i den selvsamme nød. / Hvad håb og hvad hensigt vi havde endnu: / der er vi alene med tomhedens gru. / Så fældes der dom over det, vi betød. / Kun en er vor død. // Vi har kun én jord, / en hinde af ilt om det sted, hvor vi bor. / Og fælles er rytmen af ebbe og flod, / af nætternes angst og af daggryets mod. / Se, skyerne jager. Hvor himlen er stor! / Kun en er vor jord.*

Det er næsten et ekko af salmistens ord før – vi kan vakle med døden i venstre hånd og danse med livet i højre. Jeg tror ikke, at jeg rigtig forstod teksten dengang, men dens gentagne *vi har kun...* har sat sig i min bevidsthed som både ansvar og opgave. Måske forstod jeg heller ikke det med befrielsen, for jeg havde ikke oplevet nogen alvorlig begrænsning af min livsudfoldelse eller trussel fra ukontrollable magter.

Selv om man naturligvis ikke kan sammenligne de fem forbandede år og den situation, vi står i lige nu, står det tilbage hos dem af os – og det er langt de fleste – for hvem besættelse er en fortid, at vi mindes det, når vi en efterårsdag får øje på resterne af en bunker, som end ikke Vesterhavet kan få bugt med. Det er den erfaring, at vi kan være underlagt noget, som indsnævrer vores muligheder og udfordrer vores tillid. I det små er det en hyppig erfaring, men i det store lykkeligvis en sjælden.

I sangen får vi at vide, at det afgørende i livet leveres i enkeltstykspakker. De sidste to vers lyder som følger: *Vi har kun ét liv. / En stund under solen, som blomster og siv. / Vort vilkår, spændt ud mellem smerte og lyst, / at vokse, at blomstre, at modnes til høst, / tilfældighed smedet til skæbnemotiv: / Kun et er vort liv. // Vi har kun én Gud. / Afmægtiges kår er hans kærlig-hedsbud. / Hver morgen, når solkuglen stiger af strand, / fornyr han vort mods og vor muligheds land. / Vor tillid kan bære. Vor angst glødes ud. / Kun én er vor Gud.*

Livet får vi kun et af. Og det får vi af den ene Gud, som vi – lige som salmisten – kan be' til og lovprise. Fordi vi får mod til at leve, selv i en sær tid som denne – fordi vi lever på hinandens tillid politisk, socialt og kulturelt. Og det gælder, hvad enten vi vakler eller danser, for det gælder om at holde sig på benene. Sådan har det altid været, og sådan bliver det sikkert ved med at være – og en gang imellem mindes vi om det på den ene eller den anden måde. Både at det stærke greb, vi kan finde os selv i, er der, men også at det løsner den skønne dag. Stærkt er det i al fald, at vi ved denne tid, hvor de lyse nætter begynder at skubber mørket væk, altid mindes om det.